

Nya försäkringskrav på BRANDSKYDD I TRÄBYGGNADER

Länsförsäkringar har utökat sina krav på brandskydd av höga träbyggnader. Boverkets byggregler tar inte hänsyn till hur brandskydd i en träfasad påverkas på lång sikt. Därför ställer Länsförsäkringar nu bland annat krav på att brandskyddet i träfasader ska ha bevisad beständighet i utomhusklimat.

– MÅNGA TROR ATT man får ett bra brandskydd för sin byggnad om man följer Boverkets byggregler utan att veta att myndigheternas krav främst fokuserar på att skydda människor. Givetvis är det viktigast att ingen människa skadas till följd av brand men vi vill också att de byggnader som uppförs är så motståndskraftiga som möjligt och långsiktigt hållbara, säger Anna Dahlström som är riskingenjör på Länsförsäkringar.

I Boverkets byggregler finns krav på att en fasad i trä ska vara godkänd enligt fasadbrandprovning SP-Fire 105. Där finns dock inga krav på att materialet ska vara godkänt för användning i utomhusmiljö. Därför kräver Länsförsäkringar nu att en träfasad

även ska vara typgodkänd enligt EN 16755 EXT som gäller beständighet i utomhusklimat.

– I SP Fire 105 beaktar man inte långtidseffekter som en utomhusexponerad fasad förväntas utsättas för. Det är ganska enkelt att klara SP Fire 105 med tillsats av brandskyddsmedel eller dylikt, men svårare att egenskaperna bibehålls under lång tid, säger Anna Dahlström.

Hon påpekar att det finns en risk att impregneringsmedel och tillsatser lakas ur och att man efter ett tag inte längre har en fasad som upprätthåller sina brandskyddande egenskaper.

– Ett godkänt test enligt EN 16755 EXT där man utsatt fasaden för en accelererad åldring

ger ett bättre brandskydd över tid, vilket är ytterst viktigt då byggnaden ska fungera under hela sin tekniska livslängd.

Björn Yndemark är brandkonsult på YHR Consulting. Han menar att även om det inte står i byggreglerna så är det redan i dag praxis i byggbranschen att kräva beständighetstestad panel enligt EN 16755 EXT på höga träbyggnader.

– Men det är bra att Länsförsäkringar förtydligar vad som gäller. Historiskt när byggnader projekterats har det lagts väldigt lite vikt vid försäkringsbolagens krav. Nu blir det tydligare för byggherrarna att det kommer krav och de kan undvika att gå på en smäll i senare skede om det visar sig att

“Ett typgodkänt system enligt EN16755 EXT där man utsatt fasaden för en accelererad åldring ger ett bättre brandskydd över tid, vilket är ytterst viktigt då byggnaden ska fungera under hela sin tekniska livslängd.”

*/Anna Dahlström, riskingenjör på Länsförsäkringar
Bild: Länsförsäkringar*

något avviker från försäkringsbolagens syn.

Samtidigt konstaterar Björn att Länsförsäkringars nya krav inte rimmar helt med övriga regler. Både i Boverkets nuvarande byggregler och i myndighetens förslag till omarbetade byggregler finns skillnader mot Länsförsäkringar.

– Även Trygg Hansas regler skiljer sig i vissa delar. Det borde synkas mer. Om alla har egna riktlinjer blir det nästan omöjligt för byggherrar att ha koll på vad som är rätt, konstaterar Björn Yndemark.

Han har varit med i en remissgrupp när Boverket tagit fram förslag till omarbetade byggregler. Bland skillnaderna nämner han att Länsförsäkringars regler gäller om byggnaden har mer än tre våningar medan Boverket inriktar sig på byggnader med mer än fyra våningar.

Det finns även skillnader som att en brännbar stomme kan skyddas genom inklädnad i stället för med sprinkler. Boverkets nya regler föreslås tillåta det, medan Länsförsäkringar har infört vissa begränsningar för vilka

tekniska byten som godkänns.

– Men det är drygt ett år till Boverket kommer med omarbetade byggregler, plus en övergångsperiod på ett år. När jag frågade försäkringsbolagen om detta sa de att de ska titta på de nya reglerna när de kommer, och då kan de relativt snabbt ändra sina regler för att möjligen synka med Boverkets, säger Björn Yndemark.

Hjälper byggherrar

Peter Johnson är produktchef på Woodsafe Timber Protection AB som tillverkar brandimpregnerat trä. Han konstaterar att många brandskyddsmedel är hygroskopiska vilket gör dem känsliga för fukt. Om det kommer in fukt i en träpanel kan brandskyddsmedlet börja vandra och minska i innehåll.

– Våra brandimpregnerade produkter är typgodkända enligt EN16755 EXT och vi har länge efterlyst krav på att brandskyddet ska vara beständigt över tid. Därför är Länsförsäkringars initiativ bra eftersom det hjälper byggherrar och brandkonsulter att välja rätt brandskydd med hjälp av typgodkännande, säger Peter Johnson.

Han påpekar att det inte räcker att hävda att en produkt är godkänd enligt EN16755 EXT genom att visa en enskild provning, eftersom flera sammanhängande provningar krävs enligt standarden. Det räcker heller inte att visa en klassifikationsrapport som gällde för Storbritannien som under en period hade, jämfört övriga Europa, avvikande lägre provningskriterier.

– Tyvärr är detta exempel som förekommer och jag menar att det är vilseledande och riskerar leda till byggfel med installation av produkter som inte har ett godtagbart beständigt brandskydd. Förhoppningsvis kommer Länsförsäkringars nya krav på

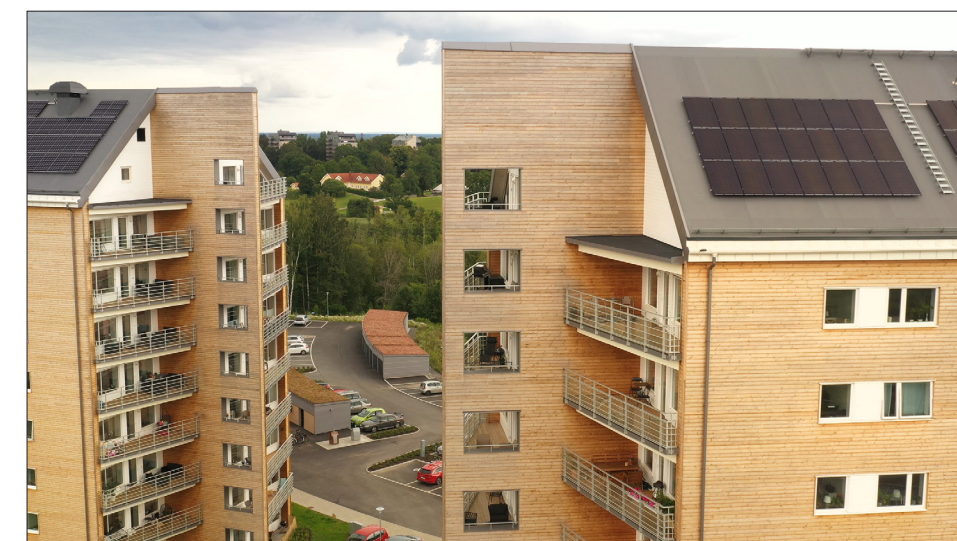
– Länsförsäkringars initiativ hjälper byggherrar och brandkonsulter att välja rätt brandskydd med hjälp av typgodkännande, säger Peter Johnson, produktchef på Woodsafe. Bild: Woodsafe

beständighet i utomhusmiljö även införas i byggreglerna, säger Peter Johnson.

Länsförsäkringars nya krav arbetades fram efter att bland annat byggbranschen, Boverket och den internationella återförsäkringsmarknaden efterfrågade vilka krav som försäkringsgivare ställer för nybyggnation av höga byggnader i trä. De nya kraven gäller för byggnader med brännbar stomme som har fyra våningsplan eller mer och som projekteras från den 1 januari 2023.

Länsförsäkringar uppmanar byggherrar och byggbolag att tillsammans med sina brandkonsulter kontakta sitt Länsförsäkringsbolag så tidigt som möjligt i byggprocessen.

– Som försäkringsbolag vill vi alltid vara med från början och få möjligheter att påverka. Det är viktigt att välja rätt byggmaterial redan vid projektering. Om något måste göras om i efterhand blir det ofta dyrare och ibland är det inte ens möjligt. Det kan leda till högre försäkringspremier eller i värsta fall att vi inte kan försäkra byggnaden, understryker Anna Dahlström. ■

Frostaliden Skövde WFX Exterior Thermowood Furu